

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse:
25/4222 - ÅST

Vår referanse:
25/166255 - 10

Sted, dato:
Oslo, 03.10.2025

Høringssvar - endringer i straffeprosesslovens regler om erstatning etter strafforfølgning

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 04.07.2025. Høringsfristen er utvidet til 04.10.2025.

Politidirektoratet har forelagt høringen for politidistriktene og Kripos. Vi har mottatt realitetsmerknader fra Oslo politidistrikt og Øst politidistrikt. Troms politidistrikt og Nordland politidistrikt har gitt merknad om at de støtter forslagene. Uttalelsene følger vedlagt.

Departementets forslag innebærer bl.a. at krav om erstatning skal fremmes direkte til Statens sivilrettsforvaltning (SRF) og ikke via politidistriktet som i dag, at rett til erstatning etter strpl. § 444 som siktet ikke lenger skal gjelde for juridiske personer og at det innføres en beløpsgrense for inntektstap som kan dekkes etter strpl. kap. 31.

Politidirektoratet støtter forslaget om at erstatningskrav skal fremmes direkte til SRF. Vi er enige i begrunnelsen i høringsnotatet. Vi vil også bemerke at man ved lovendringen gjennom Prop. 146 L (2020-2021) fjernet kravet til obligatorisk uttalelse ved oversendelse av erstatningskrav til SRF. Etter det vi er kjent med, er den praktiske hovedregelen at man videresender saken til SRF uten merknader. Det er ikke noe sterkt generelt behov for at politiet skal ha en mulighet til av eget tiltak å kommentere kravene før de mottas av SRF, og fordelene ved at kravene settes fram for SRF er større.

Øst og Oslo politidistrikter har påpekt at forslaget om at rett til erstatning etter strpl. § 444 ikke lenger skal gjelde for juridiske personer vil innebære at tilfeller innen denne gruppen i stedet vil fremmes som erstatningskrav etter skl. § 2-1 som politidistriktene må behandle. Det vil medføre merarbeid for politidistriktene. Øst og Oslo politidistrikter framholder at der SRF tidligere har kunnet gå rett på utmåling, må distriktet vurdere skyldkravet. Det vil være mer tidkrevende å vurdere ansvarsgrunnlag, man må da også i større grad involvere påtale i distriktet enn det SRF trenger å gjøre i sine saker. Selv om det er få saker (i høringsnotatet opereres med anslagsvis ti saker i året), vil saker som gjelder juridiske personer etter distriktenes oppfatning kunne være omfattende. Politidirektoratet er enig i det. Samtidig har direktoraet også erfaring med at saker som gjelder juridiske personer kan være mindre omfattende. I enkelte saker kreves

erstatning både etter strpl. kap 31 og skl. § 2-1. I slike tilfeller har politiet i noen grad kunnet lene seg på SRFs vurderinger knyttet til årsakssammenheng og utmåling. I den grad erstatning etter strpl. § 444 for juridiske personer nå kun vil kreves etter skl. § 2-1, vil sakene også av den grunn i praksis bli mer omfattende for politiet. Politidirektoratet legger til grunn at forslaget vil kunne medføre noe merarbeid for politidistriktene i enkelte saker. Det er vanskelig å si noe om omfanget av merarbeid. I lys av opplysningen i høringsnotatet om at det anslagsvis dreier seg om ti saker i året, ser ikke direktoratet her grunn til å konkretisere et ev. ressursbehov, men vil ev. kunne komme tilbake til spørsmålet dersom politiet mottar et vesentlig større antall slike saker.

Det kan være at forslaget om begrensninger i inntektstapsdekning vil medføre at politiet får noen flere saker etter skl. § 2-1. Vi antar likevel at det sett hen til beløpsgrensen vil være få saker. I de tilfellene der også ansvar etter skl. § 2-1 vil kunne være aktuelt, vil det i dag ofte uansett fremmes krav i begge spor. Politiets ressursbehov ved ev. ekstra saksinngang vil også måtte ses i lys av at SRF fortsatt vil måtte behandle saken innenfor beløpsgrensen.

Foranlediget av Øst politidistrikts kommentar om beløpsbegrensning i fullmakt til å gi erstatning, vil vi bemerke at politiets fullmakt til å innvilge erstatning i dag følger av tildelingsbrevet. Det er ikke en beløpsgrense, men etter rundskriv G-01/2017 skal departementet varsles der erstatningsbeløpet vil kunne være mer enn 2 mill. kroner. Direktoratet har delegert fullmakt til distriktene til å innvilge erstatning med inntil 150 000 kroner. Denne interne begrensningen og ev. forskyving av ansvar for en sak vil imidlertid ha lite å si for politidistriktenes og direktoratets samlede ressursbruk.

Med hilsen

Steinar Tofte Haugen
Seniorrådgiver

Geir Jonatan Sharabi
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

Høringsinnspill - Oslo politidistrikt
Høringsinnspill - Øst politidistrikt
Høringsinnspill - Troms politidistrikt
Høringsinnspill - Nordland politidistrikt

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

Deres referanse:
25/166255 - 2

Vår referanse:
25/166991 - 2

Sted, dato:
Oslo, 15.08.2025

Høring - endringer i straffeprosesslovens regler om erstatning

Det vises til politidirektoratets brev om høring på endringer i straffeprosesslovens regler om erstatning. Under følger Oslo politidistrikt merknader til forslaget.

Når det gjelder forslaget om at juridiske personer ikke lenger skal omfattes av særreglene i kap 31 i straffeprosessloven, innebærer dette at kravene må fremsettes direkte overfor skadevolder, i vårt tilfelle Oslo politidistrikt. Selv om det fremgår av høringsnotatet punkt 7.2 at det ikke vil være snakk om mange saker per år, så vi disse sakene potensielt være meget krevende å behandle. Erstatningsreglene i strpl kap 31 er objektive, til forskjell fra de alminnelige erstatningsreglene (culpa). Det betyr at man mer eller mindre kan gå rett på erstatningsutmåling i kap 31, i motsetning til skl. § 2-1 hvor man også må vurdere skyld.

Etter den siste lovendringen av strpl. § 449, hvor den obligatoriske påtegningen med vurdering av kravet ble fjernet i lovteksten, har påtalemyndigheten i politiet hatt mindre arbeid med disse sakene enn tidligere da de kun skal ekspedere sakene videre til Statens sivilrettsforvaltning. Politidistriktet vil måtte realitetsbehandle disse nye kravene, som springer ut fra straffesaker. I Oslo politidistrikt behandles disse sakene av juridisk seksjon, som ikke er saksansvarlig i straffesakene. Dersom dette aktuelle forslaget vedtas, vil imidlertid – slik vi ser det – både påtale og juridisk seksjon få en større arbeidsbelastning. Siden juridisk seksjon ikke er saksansvarlig i straffesakene vil kravene som mottas nødvendiggjøre uttalelse fra ansvarlig påtalejurist. Høringsforslaget vil følgelig medføre merarbeid i distriktet. Det samme vil også gjelde i forhold til forslaget om en øvre beløpsgrense for inntektstap. I disse sakene må kravstiller også fremsette kravet direkte overfor politiet, med det merarbeid det vil medføre for både påtale og juridisk seksjon.

Med hilsen

Marie Hasle Sørensen

Politiadvokat II

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Politidirektoratet
Geir Jonatan Sharabi
Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Deres referanse:
25/166255

Vår referanse:
25/166169 - 3

Sted, dato:
Ski, 18.08.2025

Høringssvar fra Øst politidistrikt - Endringer i straffeprosesslovens regler om erstatning etter straffeforfølgning

Det vises til Politidirektoratet (POD) sitt brev av 04.07.d.å. titulert "Høring – endringer i straffeprosesslovens regler om erstatning". Vedlagt fulgte høringsnotat fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) av samme dato.

Frist for ev. merknader er 20.08.då.

Høringen har vært forelagt Stab for virksomhetsstyring (SVS), Felles påtale v/Fagstab og Felles enhet for etterretning, etterforskning og forebygging (FEFE), seksjon øko/miljø kriminalitet til uttalelse.

Øst politidistrikt har følgende innspill til høringens kap. 6 "Departementet sine vurderingar og forslag", punkt 6.2 "Juridiske personar".
Angjeldende punkt innebærer at rett til erstatning etter straffeprosessloven (strpl). § 444 som siktet ikke skal gjelde lenger for juridiske personer. De må da tuftes ev. krav om erstatning på alminnelige erstatningsrettslige regler (skadeserstatningsloven (skl.) § 2-1).

Ad. merarbeid for politidistriktene

Dersom politidistriktene tillegges oppgaven med å behandle krav etter skl. § 2-1 fra juridiske personer som ledd i straffeforfølgning, vil det representere et merarbeid.

Vi finner videre grunn til å påpeke at Statens sivilrettsforvaltning (SRF) - som har behandlet disse kravene etter de objektive bestemmelsene i strpl. kap 31. - har gått rett på utmåling. For det tilfellet at distriktene skal behandle kravene etter skl. § 2-1, må det også foretas en skyldvurdering.

Ad. krav til rettssikkerhet og likebehandling

Rettssikkerhet- og likebehandlingsprinsipper tilsier at krav fra juridiske personer bør behandles av et organ med særskilt kompetanse på angjeldende juridiske område.

Til støtte for dette vises det til det som fremgår av JDs høringsnotat av 04.07.d.å. punkt 2.2 (nederst på s. 6). Her er det inntatt et utdrag fra NOU 2016:24 ("Ny straffeprosesslov"), hvor man foreslo innskrenkninger i erstatningsordningen.

Det hitsettes følgende;

"Erstatningsordningen bør dessuten avgrenses mot saker som reiser vanskelige utmålingsspørsmål, for eksempel krav hvor det er nødvendig med særlig kyndighet for å vurdere tapspostene, og det samtidig kan bli tale om at staten må betale meget store pengesummer. Det er ikke hensiktsmessig eller forsvarlig å vurdere erstatningsspørsmålet i slike saker innenfor rammene av en forenklet forvaltningsbehandling."

Krav fra juridiske personer antas å være mer kompliserte og krevende enn de kravene politidistriktene vanligvis behandler etter skl. § 2-1 – som f.eks. erstatning for dører i forbindelse med velferdssjekker, bortkommet beslag etc.

Politidistriktene kan følgelig vanskelig anses for å være bedre rustet til å håndtere kompliserte krav fra juridiske personer enn det SRF er. Det vises i så måte til at SRF har ansatte som utelukkende jobber med erstatningssaker, og at SRF har behandlet denne typen krav fra 1. januar 2016, da ansvaret ble overført fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Ad. usikkert omfang av antall saker

Det vises til JDs høringsnotat punkt 7.2 hvor det fremgår følgende;

"Departementet har ikke sikker statistikk på kor mange krav om erstatning som blir fremja av juridiske personar i dag. Tal frå SRF viser at det anslagsvis har vore fremja om lag ti krav i året frå juridiske personar."

Selv om det muligens er tale om få saker, antas sakene å være mer kompliserte og tidkrevende.

Ad. Rundskriv 2006/005 "Erstatningskrav mot politiet – delegering" (utarbeidet av POD den 14.03.2006)

Det hitsettes følgende fra angjeldende rundskriv;

"Justisdepartementet har gitt Politidirektoratet ansvaret for behandlingen av krav om erstatning mot politiet. Direktoratet har fått fullmakt til å etterkomme krav begrenset oppad til kr. 150.000."

Justisdepartementet har bestemt at

- krav som overstiger kr. 150.000,-
- ..
- ..

skal forelegges for Justisdepartementet før ansvaret eventuelt innvilges."

Det er å anta at krav fra juridiske personer ofte vil være av en betydelig størrelsesorden som overstiger ovennevnte beløpsgrense.

Som eksempel vises det til et vedtak fra SRF - ESTR-2018-1463. I angjeldende sak fremmet et aksjeselskap et krav om kr. 54.621.361,- i erstatning for økonomisk tap etter strpl. § 444 og kr. 150.000,- i oppreisning for strafforfølgningen for øvrig etter strpl. § 447 annet ledd.

Med hilsen

Joakim Dyrdal

Politiinspektør

Christine Otterstad

Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

Deres referanse:
25/166255-2

Vår referanse:
25/166156 - 3

Sted, dato:
Tromsø, 28.07.2025

Høring - endringer i straffeprosesslovens regler om erstatning

Viser til høringsbrev av 4. juli.

Forslaget om at krav om erstatning skal fremmes direkte for Statens sivilrettsforvaltning fremstår svært fornuftig og tiltres følgelig. Det vil korte ned saksbehandlingstida for kravene da slike krav ikke kan prioriteres høyt i påtalemyndigheten og gjerne blir liggende noe tid hos oss, selv om de ofte ikke er veldig arbeidskrevende. Vi vil kun bemerke at det i oppfølginga av en eventuell lovendring må ses på om politiet skal returnere krav som sendes hit, eller om man skal ha ansvar for å videresende krav til sivilrettsforvaltninga.

Lovforslaget for øvrig synes også velbegrunnet og en har ikke merknader til dette.

Med hilsen

Elin Norgård Strand

Politiinspektør

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

Deres referanse:
25/166255-2

Vår referanse:
25/166584 - 2

Sted, dato:
Bodø, 08.07.2025

Høring - endringer i straffeprosesslovens regler om erstatning etter straffeforfølgning

Viser til høring fra Justis- og beredskapsdepartementet vedrørende forslag om endringer i reglene om erstatning etter straffeforfølgning i straffeprosessloven (strpl.). kap. 31, videresendt politidistriktene fra Politidirektoratet i brev av 4. juli 2025. Intern høringsfrist er satt til 20. august 2025.

Nordland politidistrikt har ingen vesentlige innspill til de foreslåtte endringene i straffeprosessloven § 444 (juridiske personer), endringene i beløpsgrensene for hhv. innteksttap (strpl. kap. 31) og satsens i FOR-12-12-1472.

Når det gjelder endringen som behandles i høringsbrevet punkt 6.5 (ny strpl. § 449 første ledd), så er man positiv til denne endringen. Dette vil være ressursbesparende for distriktet.

Med hilsen

Roy-Ove Lunde

Politiinspektør

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

